

VYRIAUSYBĖS ATSTOVO ŠIAULIŲ IR TELŠIŲ APSKRITYSE 2021 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2022 sausio 26 d. Nr. R-51
Šiauliai

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 14 straipsniu, Vyriausybės atstovai kiekvienais metais parengia savo veiklos ataskaitas ir pateikia jas Vyriausybės atstovų įstaigos vadovui.

Vyriausybės atstovas Šiaulių ir Telšių apskrityse (toliau – Vyriausybės atstovas) prižiūri 11 savivaldybių:

- Šiaulių apskrityje - Akmenės rajono, Joniškio rajono, Kelmės rajono, Pakruojo rajono, Radviliškio rajono, Šiaulių miesto ir Šiaulių rajono savivaldybes.
- Telšių apskrityje – Mažeikių rajono, Plungės rajono, Rietavo ir Telšių rajono savivaldybes.

1. Vyriausybės atstovo nustatyti prižiūrimų savivaldybių administravimo subjektų priimtų teisės aktų prieštaravimai įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir kitiems su įstatymų įgyvendinimu susijusiems centrinių valstybinio administravimo subjektų priimtiems teisės aktams (toliau – Vyriausybės nutarimai) ir Vyriausybės atstovo pateikti motyvuoti teikimai svarstyti teisės akto pakeitimo (papildymo) ar panaikinimo klausimus.

Per 2021 metus buvo nustatyta, kad Šiaulių ir Telšių apskrities savivaldybių administravimo subjektai priėmė **59** teisės aktus, kurie prieštaravo įstatymams ir/ar Vyriausybės nutarimams. Daugiausia prieštaravimų aukštesnės galios teisės aktams nustatyta Šiaulių miesto, Kelmės rajono, Radviliškio rajono, Akmenės rajono, Plungės rajono, Telšių rajono bei Šiaulių rajono savivaldybėse, mažiausiai – Pakruojo rajono, Joniškio rajono, Kelmės rajono bei Rietavo savivaldybėse.

Dėl savivaldybių administravimo subjektų priimtų teisės aktų pakeitimo (papildymo) ar panaikinimo savivaldybėms pateikti **59 motyvuoti teikimai**:

Akmenės rajono savivaldybės tarybai – **5**.

Joniškio rajono savivaldybės tarybai – **4**.

Kelmės rajono savivaldybės tarybai – **2**, administracijos direktoriui – **1. Iš viso – 3**.

Mažeikių rajono savivaldybės tarybai – **5**.

Pakruojo rajono savivaldybės tarybai – **2**, administracijos direktoriui – **1. Iš viso – 3**.

Plungės rajono savivaldybės tarybai – **5**, merui – **1. Iš viso – 6**.

Radviliškio rajono savivaldybės tarybai – **5**.

Rietavo savivaldybės tarybai – **3**, administracijos direktoriui – **1. Iš viso – 4**.

Šiaulių miesto savivaldybės tarybai – **12**.

Šiaulių rajono savivaldybės tarybai – **6**.

Telšių rajono savivaldybės tarybai – **6**.

Įvykdyti teikimai – **56**.

Neįvykdyti teikimai – **1**.

Atidėtas teikimų įvykdymo terminas – **2**.

Savivaldybių administravimo subjektų priimti teisės aktai prieštaravo:

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas (toliau – Įstatymas) - šis teisės aktas buvo pažeistas **25** kartus.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 4, 7, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 24, 26, 27, 29, 32, 32-1, 33, 35-1, 53 straipsnių, devintojo skirsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15-1 straipsniu įstatymas Nr. XIII-3380 (toliau - Pakeitimo įstatymas).

Pakeitimo įstatymu buvo pakeistos nuostatos, reglamentuojančios ataskaitų pateikimą, savivaldybės tarybos posėdžius, jų vedimo tvarką, savivaldybės tarybos komitetų ir komisijų sudarymą. Buvo pakoreguota savivaldybės tarybos kompetencija, mero įgaliojimai, savivaldybės tarybos nario teisės bei padaryti kiti Įstatymo pakeitimai.

Vykdam Šiaulių ir Telšių apskričių savivaldybių administracinę priežiūrą buvo nustatyta, kad Šiaulių miesto, Šiaulių, Joniškio, Pakruojo, Mažeikių, Plungės, Telšių rajonų ir Rietavo savivaldybių tarybų veiklos reglamentai nebuvo pakeisti ir suderinti su Pakeitimo įstatymo nuostatomis, kurios įsigaliojo nuo 2021 m. sausio 1-2 d.

Savivaldybių taryboms pateikti 9 Vyriausybės atstovo teikimai. Teikimai įvykdyti.

Pakeitimo įstatymo 19 straipsniu buvo pakeistas ir nauja redakcija išdėstytas Įstatymo devintasis skirsnis (įskaitant ir jo pavadinimą). Minėtu pakeitimu buvo nustatytos esminės vietos gyventojų dalyvavimo tvarkant viešuosius savivaldybės reikalus sąlygos, vietos gyventojų informavimui ir konsultavimosi su vietos gyventojais keliami reikalavimai, konsultavimosi su vietos gyventojais formos, detalizuoti apklausos principai, pakoreguotos nuostatos, reglamentuojančios apklausos būdą, teritoriją, bei kitus, su apklausos organizavimu susijusius klausimus.

Šiaulių miesto, Radviliškio, Šiaulių ir Mažeikių rajonų savivaldybių tarybų patvirtinti vietos gyventojų apklausos organizavimo tvarkos aprašai nebuvo pakeisti ir suderinti su pasikeitusiomis Įstatymo nuostatomis.

Minėtoms savivaldybėms pateikti 4 Vyriausybės atstovo teikimai. Teikimai įvykdyti.

Pakeitimo įstatymu buvo pakeistos Įstatymo 15 straipsnio nuostatos, reglamentuojančios Etikos komisijos ir Antikorupcijos komisijos sudarymą, komisijų veiklos funkcijas ir panašiai.

Įvertinus Akmenės, Joniškio, Kelmės, Šiaulių, Plungės, Mažeikių rajonų ir Rietavo savivaldybių tarybų patvirtintas Etikos komisijos bei Antikorupcijos komisijos veiklos nuostatas, šie nuostatai nebuvo pakeisti ir suderinti su Įstatymo pakeistomis nuostatomis, kurios įsigaliojo nuo 2021 m. sausio 1 d.

Savivaldybių taryboms pateikta 12 Vyriausybės atstovo teikimų. Teikimai įvykdyti.

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas (toliau - Įstatymas) - šis teisės aktas buvo pakeistas 9 kartus.

Įvertinus Šiaulių ir Telšių apskričių savivaldybių patvirtintus aprašus ir tvarkas, reglamentuojančias turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo, turto nuomą bei turto perdavimą panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis, buvo nustatyti šie neatitikimai Įstatymui:

- aprašuose nustatyti netinkami dėl turto nuomos sprendimus priimančys subjektai, t.y. nustatyti atvejai, kai sprendimą dėl savivaldybės turto nuomos priima savivaldybės turto valdytojas,
- nustatyta galimybė ir atvejai, kai sprendimus dėl Savivaldybės turto perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise priima Savivaldybės administracijos direktorius, neatitinka Įstatymo nuostatų, nes sprendimus dėl savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto perdavimo patikėjimo teise gali priimti tik savivaldybės taryba,

- nebuvo nustatyta sąlyga, kai savivaldybių turtas Įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 2–7 punktuose nurodytiems subjektams gali būti perduodamas panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis,

- aprašuose įtvirtinta nuostata, jog nuomojamo turto pagerinimo išlaidos gali būti įskaitomos į nuompinigių, neviršijant nuompinigių sumos,

- nustatytos galimybės pratęsti panaudos sutartis naujam terminui,

- nustatyti atvejai, kada sprendimus dėl nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti juo

patikėjimo teise priima savivaldybės administracijos direktorius, kai pagal Įstatymą tai savivaldybės tarybos išimtinė kompetencija,

- aprašuose nustatyta, jog „Nuompinigių už turto nuomą skaičiavimo ir jų mokėjimo tvarka tvirtinama Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu“ neatitinka Įstatymo 15 straipsnio 6 dalies nuostatų, kuria vadovaujantis „savivaldybės taryba nustato <...> nuompinigių už <...> savivaldybės ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo turto nuomą skaičiavimo tvarką”.

- kiti neatitikimai.

Šiaulių miesto, Joniškio, Pakruojo, Akmenės, Radviliškio, Šiaulių ir Telšių rajonų savivaldybėms pateikti 9 Vyriausybės atstovo teikimai. 8 teikimai įvykdyti, 1 teikimo įvykdymo terminas atidėtas.

Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymas – šis teisės aktas buvo pažeistas 10 kartų.

Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 4 punktu, savivaldybės taryba savo sprendimu tvirtinamuose vietinės rinkliavos nuostatuose nustato vietinės rinkliavos grąžinimo tvarką. Vietinės rinkliavos grąžinimo atvejų sąrašą įtvirtina Rinkliavų įstatymo 13² straipsnis. Pažymėtina, kad įstatymu savivaldybės tarybai suteikti įgaliojimai nustatyti vietinės rinkliavos grąžinimo tvarką, bet ne rinkliavos grąžinimo atvejus.

Savivaldybių tarybų patvirtintuose nuostatuose, reglamentuojančiuose vietinės rinkliavos už leidimo organizuoti komercinius renginius savivaldybei priklausančiuose ar valdytojo teise valdomose viešojo naudojimo teritorijose išdavimą, numatyta tik vienas iš Rinkliavų įstatymo 13² straipsnyje nustatytų vietinės rinkliavos grąžinimo atvejų, arba numatyti kiti nei Rinkliavų įstatymo 13² straipsnyje nustatyti vietinės rinkliavos grąžinimo atvejai, tai pat ne visuose nuostatuose buvo nustatyta vietinės rinkliavos grąžinimo tvarka.

Savivaldybių tarybų patvirtintuose nuostatuose, reglamentuojančiuose vietinės rinkliavos už naudojimąsi savivaldybės tarybos nustatytais mokamomis vietomis automobiliams statyti, nustatytas baigtinis atvejų, kai vietinė rinkliava netaikoma, sąrašas. Kadangi nurodyti atvejai neapima visų Rinkliavų įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 6 punkte nustatytų vietinės rinkliavos taikymo išimčių, darytina išvada, jog šios nuostatos neatitinka Rinkliavų įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 6 punkto reikalavimų.

Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo 12 straipsnio 6 punktu, savivaldybės taryba savo sprendimu tvirtina vietinės rinkliavos nuostatus, kuriuose nustato „vietinės rinkliavos, nustatytos šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 8 punkte, mokėtojų numatytos teikti paslaugos kokybės reikalavimus ir (ar) teikimo sąlygas (apimtį, asortimentą, terminus, periodiškumą ir kita), taip pat kriterijus ir subjektą, įgaliotą vertinti (nustatyti), ar yra (nėra) pažeisti šios paslaugos teikimo kokybės reikalavimai ir (ar) teikimo sąlygos.“ Pažymėtina, kad dauguma Šiaulių ir Telšių apskrities savivaldybių tarybų nėra įgyvendinusios minėto punkto nuostatų.

Šiaulių miesto, Akmenės, Kelmės, Mažeikių, Telšių, Plungės rajonų ir Tietavo savivaldybėms pateikta 10 Vyriausybės atstovo teikimų. Teikimai įvykdyti.

Galimos savivaldybių administravimo subjektų priimtų teisės aktų prieštaravimų aukštesnės galios teisės aktams atsiradimo priežastys:

1. Dažnai besikeičiantis teisinis reglamentavimas, savivaldybės nespėja savo priimtų teisės aktų suderinti su pasikeitusiais aukštesnės galios teisės aktais.
2. Sudėtingas ir ne visada aiškus teisinis reglamentavimas.
3. Pavėluotas savivaldybių administravimo subjektų reagavimas į aukštesnės galios teisės aktų pakeitimus (papildymus) ir į faktinių aplinkybių pasikeitimus.
4. Didelis savivaldybių specialistų darbo krūvis, jų trūkumas ir kaita.

2. Vyriausybės atstovo nustatyti prižiūrimų savivaldybių neįgyvendintų įstatymų, Vyriausybės nutarimų atvejai ir Vyriausybės atstovo savivaldybių administravimo subjektams pateikti reikalavimai neatidėliojant įgyvendinti įstatymą ar vykdyti Vyriausybės nutarimą.

Per 2021 metus buvo nustatyta, kad Šiaulių ir Telšių apskrities savivaldybių administravimo subjektai **25 kartus** neįgyvendino įstatymų, nevykdė Vyriausybės sprendimų.

Vyriausybės atstovas savivaldybių administravimo subjektams pateikė **25 rašytinius reikalavimus** neatidėliojant įgyvendinti įstatymą ir/ar vykdyti Vyriausybės nutarimą:

Akmenės rajono savivaldybės tarybai – **1**.
 Joniškio rajono savivaldybės tarybai – **1**.
 Kelmės rajono savivaldybės tarybai – **2**,
 Mažeikių rajono savivaldybės tarybai – **1**.
 Pakruojo rajono savivaldybės tarybai – **2**, administracijos direktoriui – **1**. **Iš viso – 3**.
 Plungės rajono savivaldybės tarybai – **3**, administracijos direktoriui – **2**. **Iš viso – 5**.
 Radviliškio rajono savivaldybės tarybai – **1**, administracijos direktoriui – **1**. **Iš viso – 2**.
 Rietavo savivaldybės tarybai – **1**, administracijos direktoriui – **1**. **Iš viso – 2**.
 Šiaulių miesto savivaldybės tarybai – **1**.
 Šiaulių rajono savivaldybės tarybai – **2**.
 Telšių rajono savivaldybės tarybai – **3**, administracijos direktoriui – **2**. **Iš viso – 5**.

Įvykdyti reikalavimai – 24.
 Neįvykdyti reikalavimai – 0.
 Atidėtas reikalavimo įvykdymo terminas – 1.

Prižiūrimų savivaldybių administravimo subjektai neįgyvendino šių įstatymų, nevykdė šių Vyriausybės nutarimų:

Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 7 straipsnio 5 dalies nuostatos neįgyvendintos 11 kartus.

Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 7 straipsnio 5 dalyje nurodyta, jog *savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas duodamas savivaldybės tarybos nustatyta tvarka*, nustatyta, kad kai dėl teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatymo buvo gautas savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas, jo *patiriamų nuostolių dydis apskaičiuojamas ir šie nuostoliai atlyginami savivaldybės tarybos nustatyta tvarka* ir vadovaujantis šio įstatymo 13 straipsnio 4 dalimi. Įstatymo 7 straipsnio 5 dalyje taip pat nustatyta, kad kai šio straipsnio 4 dalies 2 punkte nurodyti nuostoliai mokėtini iš savivaldybės valdomų juridinių asmenų lėšų, *šių nuostolių dydis apskaičiuojamas pagal savivaldybės tarybos patvirtintas kompensacijų nuostoliams atlyginti apskaičiavimo metodikas*.

Vykdamas Šiaulių ir Telšių apskričių savivaldybių administracinę priežiūrą nustatyta, kad Šiaulių miesto, Kelmės, Akmenės, Joniškio, Pakruojo, Šiaulių, Mažeikių, Telšių ir Plungės rajonų savivaldybių tarybos nėra patvirtinusios aukščiau nurodytą tvarką bei metodikas.

Šių savivaldybių taryboms pateikta 11 Vyriausybės atstovo reikalavimų patvirtinti minėtas tvarkas bei metodiką. Reikalavimai įvykdyti

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 44 punkto nuostatos neįgyvendintos 4 kartus.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 44 punkte nustatyta išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija - vietos gyventojų apklausos tvarkos aprašo tvirtinimas. Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo nustatyta tvarka atliekant Šiaulių ir Telšių apskričių administracinę priežiūrą, nustatyta, kad Kelmės, Telšių, Plungės rajonų ir Rietavo savivaldybių tarybos nėra patvirtinusios vietos gyventojų apklausos tvarkos aprašų.

Šių savivaldybių taryboms pateikti 4 reikalavimai patvirtinti vietos gyventojų apklausos tvarkos aprašus. Reikalavimai įvykdyti.

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 13 straipsnio 6 dalies nuostatos, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2020 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. A1-622 „Dėl Socialinės priežiūros akreditavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 1 punktu patvirtinto Socialinės priežiūros akreditavimo tvarkos aprašo 4 ir 22 punktai neįgyvendinti 3 kartus.

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 13 straipsnio 6 dalyje numatyta, kad savivaldybė kontroliuoja jos teritorijoje teikiamų bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros kokybę, akredituoja socialinių paslaugų įstaigų teikiamą socialinę priežiūrą.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras 2020 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. A1-622 „Dėl Socialinės priežiūros akreditavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 1 punktu patvirtinto Socialinės priežiūros akreditavimo tvarkos aprašą, kuris įsigaliojo 2020 m. liepos 1 d. Minėto aprašo:

- 4 punkte nurodyta, kad „savivaldybių administracijos, vadovaudamosi šiuo Tvarkos aprašu ir akredituotai socialinei priežiūrai keliamais reikalavimais, tvirtina įstaigų teikiamos akredituotos socialinės priežiūros kokybės kontrolės tvarkos aprašus“;

- 22 punkte nustatyta, kad savivaldybės nustatyta tvarka kontroliuoja akredituotos socialinės priežiūros teikimą. Rekomenduotina į akredituotos socialinės priežiūros teikimo stebėseną įtraukti skėtinių nacionalinių nevyriausybinių organizacijų atstovus.

Aukščiau minėtos teisės normos reiškia, kad savivaldybės administracijos direktorius turi patvirtinti Įstaigų teikiamos akredituotos socialinės priežiūros kokybės kontrolės tvarkos aprašą, kuriame aiškiai nustatyti kas, kada, koku būdu, kaip ir pan. savivaldybėje kontroliuoja akredituotos socialinės priežiūros teikimo kokybę.

Kelmės, Telšių ir Plungės savivaldybių administracijos direktorių pareikalauta patvirtinti savivaldybės akredituotos socialinės priežiūros paslaugų kokybės kontrolės tvarkos aprašus.

Šių savivaldybių administracijų direktoriams pateikti 3 reikalavimai. Reikalavimai įvykdyti.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. vasario 10 d. nutarimo Nr. 567 „Dėl savivaldybių turtingųjų ir neturtingųjų teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtinto Savivaldybių turtingųjų ir neturtingųjų teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse tvarkos aprašo 9.4 papunktis neįgyvendintas 5 kartus.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. vasario 10 d. nutarimu Nr. 88 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. birželio 6 d. nutarimo Nr. 567 „Dėl savivaldybių turtingųjų ir neturtingųjų teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeitė Vyriausybės nutarimu Nr. 567 patvirtintą Savivaldybių turtingųjų ir neturtingųjų teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse tvarkos aprašo 9.4 papunktį ir nustatė, kad Savivaldybės valdomų įmonių veiksmingai veiklai, kontrolei ir skaidrumui užtikrinti savivaldybės administracijos direktorius užtikrina, kad savivaldybės interneto svetainėje būtų skelbiama ir nuolat atnaujinama informacija pagal viešosios įstaigos Valdymo koordinavimo centro patvirtintą savivaldybių viešinamos informacijos apie savivaldybių valdomų įmonių, jų dukterinių bendrovių ir paskesnių eilių dukterinių bendrovių veiklą ir rezultatus formą.

Vykdamas Šiaulių ir Telšių apskričių savivaldybių administracinę priežiūrą, nustatyta, kad skelbiama informacija apie Savivaldybės valdomas įmones pagal VŠĮ Valdymo koordinavimo centro patvirtintą Viešinamos informacijos formą duomenys neskelbiami.

Pakruojo, Radviliškio, Plungės, Telšių rajonų ir Rietavo savivaldybių administracijų direktoriams pateikti 5 reikalavimai. Visi reikalavimai įvykdyti.

Galimos teisės aktų neįvykdymo priežastys:

1. Dalies savivaldybių merų ir administracijų direktorių nepakankamas dėmesys įstatymų, Vyriausybės nutarimų įgyvendinimo kontrolei.

2. Nepakankamas savivaldybių vadovų dėmesys valstybės tarnautojų tarnybinės atsakomybės ir tarnautojų mokymo, jų veiklos vertinimo klausimams.

3. Didelis valstybės tarnautojų darbo krūvis, specialistų trūkumas ar jų kaita.

4. Nuolat auganti teisinio reglamentavimo apimtis.

3. Vyriausybės atstovo potvarkiai, kuriais stabdomas savivaldybės administravimo subjektų priimtų teisės aktų vykdymas: Nėra

4. Vyriausybės atstovo kreipimasis į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 3 dalyje nustatytais atvejais ir bylų nagrinėjimo rezultatai: Nėra

5. Vyriausybės atstovo kreipimasis į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 4 dalyje nustatytais atvejais ir bylų nagrinėjimo rezultatai: Nėra

6. Vyriausybės atstovo kreipimasis į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 5 dalyje nustatytais atvejais ir bylų nagrinėjimo rezultatai: pradėta 1 byla (dėl norminio teisės akto teisėtumo ištyrimo).

2021 m. rugpjūčio 10d. pareiškimas Regionų apygardos administracinio teismo Šiaulių rūmams su prašymu :

- iširti ar Sprendimas atitinka Teritorijų planavimo įstatymo 28 straipsnio 5 dalį, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. D1-8 „Dėl Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintų Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklių 76 punktą ir 139.3.1 papunktį, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 6 punktą;

- skundžiamą norminį administracinį aktą pripažinus prieštaraujančiu nurodytiems teisės aktams, nustatyti, jog pripažintas neteisėtu Sprendimas negali būti taikomas nuo jo priėmimo dienos;

- sustabdyti Sprendimo galiojimą iki teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos.

Vyriausybės atstovas Šiaulių ir Telšių apskrityje, atsižvelgdamas į 2021 m. rugsėjo 2 d. priimtą Šiaulių miesto savivaldybės tarybos sprendimą Nr. T-360 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 4 d. sprendimo Nr. T-19 „Dėl Šiaulių miesto bendrojo plano sudedamosios dalies Transporto organizavimo Šiaulių mieste specialiojo plano koregavimo (prie Lyros gatvės) patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 50 straipsniu, atsisakė 2021 m. rugpjūčio 10 d. pareiškimo Nr. S5-143(5.11Mr) „Iširti norminio administracinio akto teisėtumą“.

7. Vyriausybės atstovo kreipimasis į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 6 dalyje nustatytais atvejais ir bylų nagrinėjimo rezultatai: Nėra

8. Vyriausybės atstovo kreipimasis į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytais atvejais ir bylų nagrinėjimo rezultatai:

2021 m. rugsėjo 2 d. ieškinys Plungės apylinkės teismo Plungės rūmams su prašymu:

- panaikinti Plungės rajono savivaldybės mero 2021 m. rugpjūčio 12 d. potvarkį Nr. PP-47 „Dėl Remigijaus Mažeikos pavedimo laikinai eiti viešosios įstaigos Plungės rajono savivaldybės ligoninės direktoriaus pareigas“ ir įpareigoti Plungės rajono savivaldybės merą nutraukti 2021 m. rugpjūčio 16 d. terminuotą darbo sutartį Nr. A33-35, sudarytą su Remigijumi Mažeika.

Byla nagrinėjama.

9. Vyriausybės atstovo kreipimasis į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 2 punkte nustatytais atvejais ir bylų nagrinėjimo rezultatai: Nėra

10. Vyriausybės atstovo kreipimasis į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 4 dalies 3 punkte nustatytais atvejais ir bylų nagrinėjimo rezultatai: Nėra

11. Vyriausybės atstovo vykdyta išankstinė prižiūrimų savivaldybių kolegialių administravimo subjektų teisės aktų projektų priežiūra (kontrolė):

Vykdam išankstinę prižiūrimų savivaldybių kolegialių administravimo subjektų teisės aktų projektų priežiūrą (kontrolę), patikrinti **4038** savivaldybių tarybų sprendimų projektai. Nustatyta, kad **240** sprendimų projektai neatitinka įstatymų ar kitų teisės aktų.

Dėl neteisėtų sprendimų projektų rengėjai ir/ar vadovai buvo informuoti iš anksto, todėl į 237 iš 240 Vyriausybės atstovo pastabų sprendimų projektų rengėjai ir savivaldybės tarybos nariai atsižvelgė, sprendimų projektus pakeitė, papildė arba jų nepriėmė.

Stebėtos 45 tiesioginės savivaldybių tarybų posėdžių transliacijos.

Vyriausybės atstovo pateiktos esminės išankstinės pastabos dėl sprendimų projektų prieštaravimų aukštesnės galios teisės aktams:

1. Savivaldybei tris kartus teikta pastaba dėl savivaldybės viešųjų įstaigų įstatų projektų dalies keitimo, kurioje reglamentuojama vadovų skyrimo tvarka. Įstatų projektuose buvo nurodyta, kad vadovus skiria ir atleidžia savivaldybės taryba. Vietos savivaldos įstatymo 20 straipsnio 2 dalies 17 punkte numatyta, kad „meras priima į pareigas ir atleidžia iš jų viešųjų įstaigų (kurių savininkė yra savivaldybė) vadovus <...>“, taigi, savivaldybės viešųjų įstaigų vadovus skiria ir atleidžia meras, o ne taryba. Į pastabas atsižvelgta, įstatatai pakoreguoti.

2. Dėl Vietos savivaldos įstatymo kai kurių nuostatų pasikeitimo visos Šiaulių ir Telšių savivaldybės keitėsi reglamentus. Dažniausiai dėl šių savivaldybės tarybos sprendimų projektų teiktos pastabos: nenurodytas neprikaištingos reputacijos reikalavimo taikymas visiems tarybos sudaromų komitetų ar komisijų pirmininkams (VSĮ 15 str. 61 d., 151 str.); netinkami nurodyta frakcijų ir (ar) grupių įkūrimo tvarka (VSĮ 3 str. 16 p.); nenurodyta tarybos nario teisės jungtis ne tik į frakcijas, bet ir į grupes (VSĮ 24 str. 4 p.); neaptarta tarybos nario delegavimo į regiono plėtros tarybos kolegiją tvarka (VSĮ 16 str. 2 d. 43 p.); netinkamai nurodytas aiškinamo rašto turinys (VSĮ 15 str. 5 d.), nenurodyta, kad tarybos posėdžio metu turi būti daromas ir garso ir vaizdo įrašai (VSĮ 13 str. 14 d.). Į pastabas atsižvelgė, sprendimo projektus pakoregavo.

3. Dėl Vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 37 punkto. įgyvendinimo (savivaldybės tarybos išimtinė kompetencija - kainų ir tarifų už savivaldybės valdomų įmonių, biudžetinių ir viešųjų įstaigų (kurių savininkė yra savivaldybė) teikiamas atlygintinas viešąsias paslaugas ir keleivių vežimą vietiniais maršrutais nustatymas, centralizuotai tiekiamos šilumos, šalto ir karšto vandens kainų nustatymas (tvirtinimas) įstatymų nustatyta tvarka, vietinių rinkliavų, įmokų ir mokesčių tarifų nustatymas įstatymų nustatyta tvarka).

Sprendimo projekte nurodyti netikslūs ir nekonkretūs įkainiai už dengtos krepšinio aikštelės su tribūnomis nuomą, sporto renginių aptarnavimą bei sporto renginių starto mokesį. Vietos savivaldos įstatymo nuostata imperatyviai nustatyto, kad savivaldybės taryba tvirtina teikiamų atlygintinų paslaugų kainas, o ne kainų intervalus, be to, nei ši, nei kitų teisės aktų nuostatos nenumato teisės konkrečių įkainių už Sporto renginių starto (dalyvio) mokesį fiziniams, juridiniams asmenims ar komandoms paskaičiuoti ar nustatyti kitam subjektui.

4. Savivaldybei septynis kartus teikta pastaba dėl parengtų mokyklų nuostatų projektų nuostatos, kurioje aptarta mokyklų tarybų sudėtis. Projekte nurodoma, kad į tarybų sudėtį įeina ir mokyklos direktorius, nenurodyta, kad į tarybos sudėtį turi būti įtraukiamas ir vietos bendruomenės atstovas (Švietimo įstatymo 60 straipsnio 3 ir 4 dalys). Į pastabas atsižvelgė, sprendimo projektus pakoregavo.

5. Šešis kartus teikta pastaba, kad nuostatų projekte neaptarta, jog turtas įstaigai perduodamas ne tik patikėjimo, bet ir panaudos teise (Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 14 straipsnis). Į pastabas atsižvelgė, sprendimo projektus pakoregavo.

6. Savivaldybės sprendimo projekte tam tikriems subjektams numatyta pirmumo bei neatlygintino naudojimosi teise į dengtą krepšinio aikštelę su tribūnomis. Nei įstatymuose nei

sprendimuose, kuriuose nustatytas mokestis už šio turto naudojimą, neaparta galimybė šiuo turtu naudotis neatlygintinai. Esant tokiam reglamentavimui ir norint šį turtą perduoti neatlygintinai naudotis būtina vadovautis Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 14 straipsniu, kuriame reglamentuojamas turto perdavimas panaudos teise, nes neatlygintinas nekilnojamojo turto naudojimas įforminamas panauda, kurią konkretiems subjektams suteikti tik savivaldybės taryba. Į pastabą atsižvelgė, sprendimo projektą pakoregavo.

7. Pastaba teikta dėl prieštaravimo Nevyriausybių organizacijų plėtros įstatymo 10 straipsniui, kuriame nurodyti finansavimo neskyrimo pagrindai, o Joniškio tarybos sprendimo projekto formuluotė, kad “ asociacijos (kaimo bendruomenės) (vienoje gyvenamojoje vietovėje remiama viena kaimo bendruomenė – ta, kuri įregistruota anksčiau);“ neatitiko įstatymo nuostatų.

8. Teikta pastaba dėl dotacijos uždarajai akcinei bendrovei skyrimo- nei Vietos savivaldos įstatymas, nei Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas (toliau VSTVNDĮ) nenumato galimybės skirti dotacijas uždarai akcinei bendrovei. VSTVNDĮ 22 straipsnis nurodo, kad savivaldybės turto investavimas į UAB gali vykti didinant UAB įstatinį kapitalą.

9. Sprendimo projektas, kuriuo tvirtinamas Seniūnaičių rinkimo tvarkos aprašas neatitiko Vietos savivaldos įstatymo 33 straipsnio nuostatų, pasiūlyta patikslinti, kad seniūnaičio rinkimai vykdomi elektroninių ryšių priemonėmis savivaldybės interneto svetainėje (nebuvo nurodyta, kad savivaldybės interneto svetainėje), taip pat pasiūlyta patikslinti atvejus, kada asmuo negali būti renkamas seniūnaičiu.

10. Sprendimo projektas, kuriuo tvirtinamas savivaldybės ir valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos aprašas, neatitiko Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo (toliau – Įstatymas) 12 straipsnio 2 dalies. Patikėjimo teise turto valdyti negali savivaldybės institucijų struktūriniai ir teritoriniai padaliniai, tik savivaldybių institucijos; Aprašo 27 punktą prieštarauja Įstatymo 15 straipsnio 5 daliai; Aprašo 36 punktą prieštarauja įstatymo 15 straipsnio 6 daliai. Savivaldybės taryba turi nustatyti nuompinigių už savivaldybės ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo turto nuomą skaičiavimo tvarką, negalima vadovautis Finansų Ministerijos nustatyta tvarka; Aprašo 39 punktą prieštarauja Įstatymo 9 straipsnio įtvirtintiems principams. Negali būti išimčių tvarkos nuomojant savivaldybės turtą..

11. Sprendimo projektu nustatant kultūros įstaigų teikiamų paslaugų įkainius pažeidė Vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 37 punktą (kainų ir tarifų tvirtinimas). Sprendimo projekto priedo 1 punktu leido direktoriui mažinti arba didinti kainas kitoms įstaigoms ir organizacijoms. Tai prieštarauja Įstatymo nuostatoms.

12. Sprendimų projektais tvirtinamuose Gimnazijos nuostatuose, buvo nurodyta, kad atlyginimą nustato, skiria drausmines nuobaudas ar skatina Kelmės rajono savivaldybės taryba arba jos įgaliota institucija, o tai prieštarauja Vietos savivaldos įstatymo 20 straipsnio 2 dalies 16 punkto nuostatoms, nustatančioms, kad meras priima į pareigas ir atleidžia iš jų biudžetinių įstaigų, vadovus; įgyvendina kitas funkcijas, susijusias su visų biudžetinių įstaigų vadovų darbo santykiais, Darbo kodekso ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

13. Sprendimo projektu tvirtinamas nekilnojamojo turto nuomos lėšų perdavimo Kelmės rajono savivaldybės viešosioms įstaigoms tvarkos aprašas, kuris neatitiko Biudžeto sandaros įstatymo nuostatų (biudžeto lėšos gali būti naudojamos tik programoms). Tvarkos aprašu planuota viešosioms įstaigoms, valdančioms Savivaldybės nekilnojamąjį turtą pagal patikėjimo sutartis, nuomos lėšas gražinti atgal įstaigai iš Savivaldybės biudžeto.

14. Savivaldybių tarybos sprendimų projektais tvirtinamuose Savivaldybės strateginio planavimo organizavimo tvarkos aprašuose, buvo nustatyta neatitikimų Vietos savivaldos įstatymo 10 -3 straipsnio 5 dalies nuostatoms, Tvarkos aprašuose nebuvo detalizuota viešinimo procedūra, derinimas su gyventojais, nedetalizuota stebėseną, nenumatyti strateginio valdymo sistemos dalyviai.

15. Sprendimo projektu Savivaldybės administracijos direktoriui pavedama tvirtinti personalinę Radviliškio rajono verslo tarybos sudėtį, o tai prieštarauja Vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 6 punktui, kuris numato, kad tai yra išimtinė tarybos kompetencija (savivaldybės tarybos komitetų, komisijų, kitų savivaldybės darbui organizuoti reikalingų darinių ir įstatymuose numatytų kitų komisijų sudarymas ir jų nuostatų tvirtinimas).

16. Sprendimo projektu tvirtinant Savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos tarifą (tarifus) nesivadovauta Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo 14 straipsnio 4 dalimi, kurioje nustatyta, <<...>> kad savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka apskaičiuojama pagal Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimu tvirtinamą Savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos nustatymo metodiką. Nustatant Radviliškio rajono savivaldybės teritorijoje savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos tarifą, reikia vadovautis LRV 2020 m. gruodžio 30 d. nutarimu Nr. 1475 patvirtinta Metodika.

17. Sprendimo projekte nauja redakcija išdėstytoje Biudžetinių įstaigų, kurių savininkė yra Šiaulių rajono savivaldybė, vadovų darbo apmokėjimo sistemoje neįgyvendintos Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo nuostatos - nedetalizuoti priemonių ir premijų skyrimo dydžiai.

18. Sprendimo projektu Savivaldybės taryba ketino įpareigoti Savivaldybės administracijos direktorių panaikinti jo paties priimtus įsakymus, dėl žemės sklypo pagrindinės naudojimo paskirties ir būdo keitimo, kas prieštaravo Vietos savivaldos įstatymo nuostatoms, reglamentuojančioms, kad kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų priimtus teisės aktus gali sustabdyti ar panaikinti pagal kompetenciją savivaldybės taryba. Tačiau nei Žemės įstatyme, nei Teritorijų planavimo įstatyme, taip pat ir Vyriausybės nutarimu patvirtinto Pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir būdo nustatymo ir keitimo tvarkos bei sąlygų apraše nei savivaldybės tarybai, nei savivaldybės administracijos direktoriui nenumatyta teisė panaikinti sprendimus dėl žemės sklypo pagrindinės naudojimo paskirties ir būdo keitimo.

19. Sprendimo projektu Savivaldybės taryba ketino patvirtinti Šiaulių rajono savivaldybės kultūros centro ir jo struktūrinių teritorinių padalinių teikiamų mokamų paslaugų kainų intervalus, kas prieštaravo Vietos savivaldos įstatymo nuostatoms, nustatančioms savivaldybės tarybos išimtinę kompetenciją nustatyti kainas už savivaldybės valdomų įmonių, biudžetinių ir viešųjų įstaigų teikiamas atlygintinas viešąsias paslaugas, o ne kainų intervalus.

20. Sprendimo projektu tvirtinamame Vaiko socialinės globos šeimynoje finansavimo ir finansinės paramos šeimynai skyrimo iš savivaldybės biudžeto lėšų tvarkos apraše buvo nustatyta, kad lėšų panaudojimo kontrolę vykdo centralizuota vidaus audito tarnyba, kas prieštaravo Vietos savivaldos įstatymo nuostatoms, reglamentuojančioms vidaus audito tarnybos vadovo ir vidaus auditorių nepriklausomumo ir objektyvumo išsaugojimą.

21. Sprendimo projektu keičiamuose Savivaldybės tarybos etikos komisijos nuostatuose buvo įtvirtinta, kad į Komisijos sudėtį po vieną kandidatą gali siūlyti kiekviena Tarybai atstovaujanti partija ir/ar visuomeninis komitetas, o tai prieštaravo Vietos savivaldos įstatymo nuostatoms, reglamentuojančioms, kad etikos komisija sudaroma laikantis proporcinio savivaldybės tarybos daugumos ir mažumos atstovavimo principo.

22. Sprendimo projektu Savivaldybės taryba ketino pritarti bendradarbiavimo sutarčiai tarp Pakruojo rajono savivaldybės administracijos ir Sigutėnų kaimo bendruomenės dėl gatvės remonto, kai gyventojai norėjo prisidėti savo lėšomis, kas prieštaravo Kelių įstatymo 16 straipsnio 1 dalies nuostatoms, numatančioms, kad tik savivaldybės nustatyta tvarka ir sąlygomis galimas fizinių ar juridinių asmenų prisidėjimas savo lėšomis prie savivaldybei nuosavybės teise priklausančių kelių tiesimo, rekonstravimo ar taisymo. Savivaldybė tokios tvarkos nebuvo nustatiusi.

23. Sprendimo projektu Savivaldybės taryba ketino duoti leidimą Savivaldybės administracijai nuomoti savivaldybei nuosavybės teise priklausančią turtą, kas prieštaravo Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatoms, nurodančioms, kad sprendimus dėl turto nuomos priima savivaldybės taryba ar jos įgaliota institucija.

24. Sprendimo projektu keičiamame Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos apraše buvo numatyta, kad esant svarbiems atvejams sprendimus dėl turto perdavimo patikėjimo teise priima Savivaldybės administracijos direktorius, o artimiausiame Savivaldybės tarybos posėdyje turi būti pateiktas svarstyti sprendimo dėl šio turto perdavimo patikėjimo teise projektas, o tai prieštaravo Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatoms, nustatančioms, kad Savivaldybėms nuosavybės teise priklausančio turto savininko funkcijas, vadovaudamosi įstatymais, įgyvendina savivaldybių tarybos, kad savivaldybių turtą patikėjimo teise valdo, naudoja ir disponuoja juo savivaldybių

institucijos, įstaigos ir organizacijos, savivaldybių įmonės pagal įstatymus savivaldybių tarybų sprendimuose nustatyta tvarka. Kadangi įstatymuose ir kituose teisės aktuose nėra nustatyta, kad sprendimus, susijusius su patikėjimo teisės perdavimu gali priimti kitas, asmuo (o ne savininkas), darytina išvada, kad tik savivaldybės taryba, įgyvendindama turto savininko funkcijas, turi teisę priimti sprendimus, susijusius su turto perdavimu patikėjimo teise. O nesant įstatyme aiškiai įtvirtintų išimčių, kad savivaldybei nuosavybės teise priklausantį turtą patikėjimo teise gali perduoti savivaldybės tarybos įgaliotas asmuo, toks įgaliojimas nėra galimas.

25. Plungės rajono savivaldybės tarybai pateikta pastaba dėl Plungės rajono savivaldybės tarybos 2017 m. sausio 26 d. sprendimo Nr. T1-1 „Dėl Plungės rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo metodikos ir Plungės rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatų patvirtinimo“ ir jį keitusio sprendimo pakeitimo. Pagal Nekilnojamojo turto objektų, kurių savininkas arba įgalioti asmenys privalo mokėti nustatytą rinkliavą arba sudaryti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį, rūšių sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. D1-150, turi būti apmokestinami ir Kitos (fermų) paskirties pastatai, Kitos (ūkio) paskirties pastatai ir Kiti poilsio objektai. Plungės rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatų priede minėtų objektų apmokestinimas nenumatytas.

26. Šiaulių miesto savivaldybės tarybai pateikta pastaba dėl tarybos sprendimo projekto paaiškinant, kad Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad Įstatyme nurodytos teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatomos gavus į šias teritorijas patenkančio Nekilnojamojo turto registre įregistruoto žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio, o kai žemės sklypas nesuformuotas – valstybinės žemės patikėtinio rašytinį sutikimą. Minėtos Įstatymo nuostatos įpareigoja Šiaulių miesto savivaldybės tarybą patvirtinti aiškią Savivaldybės žemės patikėtinio sutikimo dėl teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatymo išdavimo tvarką.

27. Nustatyta, kad Šiaulių miesto savivaldybės tarybos sprendimo projektas, kuriuo keičiami Šiaulių miesto savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir atliekų tvarkymą nuostatai neatitinka Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo 12 straipsnio 5 punkto, kuris nurodo, kad savivaldybės taryba savo sprendimu tvirtina vietinės rinkliavos nuostatus, kuriuose nustato „delspinigių dydį, jų apskaičiavimo, mokėjimo tvarką ir atleidimo nuo delspinigių atvejus“. Atsižvelgiant į šį teisinį reguliavimą, savivaldybės tarybai pateikta pastaba, kad turi būti panaikinta teisė rinkliavos administratoriui – VšĮ Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centrui nustatyti delspinigių mokėjimo tvarką ir atleidimo nuo delspinigių atvejus.

28. Šiaulių miesto savivaldybės tarybai pateikta pastaba, kad keičiamas Šiaulių miesto savivaldybės būstų ir pagalbinio ūkio paskirties pastatų, jų dalių pardavimo tvarkos aprašas turi atitikti galiojantį teisinį reglamentavimą, nes, vadovaujantis Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo 25 straipsnio 1 dalimi, turi būti numatyti savivaldybės būsto ir pagalbinio ūkio paskirties pardavimo atvejai: savivaldybei nuosavybės teise priklausantis būstas parduodamas laikantis nuostatos, kad jo pardavimo kaina nebus didesnė negu kaina, kuri Lietuvos Respublikos butų privatizavimo įstatyme nustatyta tvarka galėjo būti apskaičiuota iki 1998 m. liepos 1 d. ir patikslinta atsižvelgiant į infliaciją; atvejai, kurie yra nustatyti Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatyme ir (arba) kituose teisės aktuose, susijusiuose su šiuo punkte minimo įstatymo įgyvendinimu.

29. Šiaulių miesto savivaldybės tarybai teikta pastaba, kad Šiaulių miesto savivaldybės gatvių su žvyro danga asfaltavimo tvarkos aprašo projektas prieštarauja Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnyje įtvirtintiems veiklos skaidrumo ir žmogaus teisių ir laisvių užtikrinimo ir gerbimo principams, nes neužtikrina lygių galimybių visiems savivaldybės gyventojams teikti paraišką dėl savivaldybių gatvių su žvyro danga asfaltavimo (numatant, kad į asfaltuotinių gatvių sąrašą nepatenka gatvės, kurios nėra įregistruotos Nekilnojamojo turto registre). Gatvių registravimas yra savivaldybės kompetencija.

30. Patikrinus Šiaulių miesto savivaldybai nuosavybės teise priklausancio ir patikėjimo teise valdomo materialiojo turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir

naudotis tvarkos aprašo projektą, nustatyta, kad jis neatitinka Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 14 straipsnyje nurodyto teisinio reguliavimo, vadovaujantis kuriuo sprendimą dėl savivaldybės turto perdavimo pagal panaudos sutartį piima savivaldybės taryba ar jos įgaliota institucija; taip pat nenumatyta, kad savivaldybės turto panaudos sutartį su panaudos subjektais sudaro savivaldybės turto valdytojas ir kt.

31. Keičiamas Šiaulių miesto savivaldybės gyventojų apklausos tvarkos aprašo projektas neatitiko Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme nustatyto teisinio reguliavimo: numatyta apklausos agitacija vykdant vietos gyventojų apklausas; numatytas apklausos stebėtojų dalyvavimas apklausoje; sumaišyta savivaldybės administracijos direktoriaus, savivaldybės mero ir komisijos kompetencija ir kt. Dėl šių prieštaravimų galiojančiam teisiniui reguliavimui Vyriausybės atstovas pateikė pastabas.

12. Per 2021 metus išnagrinėti 58 asmenų skundai, prašymai, kreipimaisi, pranešimai, valstybės institucijų ar įstaigų kreipimaisi, pranešimai. Iš jų:

- persiųstų nagrinėti pagal kompetenciją ir paliktų nenagrinėtai - 14;
- išnagrinėtų pagal Vyriausybės atstovo kompetenciją - 43
- pagrįstų kreipimūsi iš išnagrinėtų skaičius - 3.

Esminės pagrįstų kreipimūsi aplinkybės:

1. Į Vyriausybės atstovą kreipėsi Šiaulių miesto savivaldybės gyventojas nurodydamas, kad Šiaulių miesto savivaldybės tarybos planuojamame tvirtinti Asfaltuojamų gatvių sąrašė nebus gatvių, kurios nėra įregistruotos Nekilnojamojo turto registre bei pačių gyventojų įrengtų privažiavimų, o tai vertintina kaip diskriminacinė nuostata gyventojų, gyvenančių tose gatvėse, atžvilgiu, nes gatvių įregistravimas Nekilnojamojo turto registre yra savivaldybės, o ne gyventojų prievolė. Atsižvelgiant į gyventojų skundą, buvo atlikta Šiaulių miesto savivaldybės tarybos sprendimo „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės gatvių su žvyro danga asfaltavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projekto detali išankstinė priežiūra. Projekto rengėjai, atsižvelgdami į Vyriausybės atstovo pastabas, išdėstė projektą nauja redakcija, kurioje nebeliko nuostatos, kad į Sąrašą su gatvių asfaltavimo eilės tvarka nepatenka gatvės, kurios nėra įregistruotos Nekilnojamojo turto registre. Projekto 16 punktą taip pat buvo papildytas nuostata, kad šis sąrašas kiekvienais metais iki balandžio 1 d. atnaujinamas, įtraukiant duomenis apie praėjusiais kalendoriniais metais Nekilnojamojo turto registre įregistruotas naujas gatves.

2. Į Vyriausybės atstovą kreipėsi vienos Šiaulių miesto savivaldybės gyvenvietės bendruomenės pirmininkė prašydama atlikti Šiaulių bendruomeninių organizacijų tarybos veiklos teisėtumo priežiūrą. Tiriant šį skundą buvo patikrintas Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2019 m. birželio 6 d. sprendimu Nr. T-265 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės bendruomeninių organizacijų tarybos nuostatų patvirtinimo“ patvirtintų Šiaulių miesto savivaldybės bendruomeninių organizacijų tarybos nuostatų teisėtumo klausimas ir nustatyta, kad jie neatitinka dabar galiojančio teisinio reguliavimo. Dėl šios priežasties Šiaulių miesto savivaldybės tarybai buvo pateiktas teikimas pakeisti nuostatus suderinant juos su dabar galiojančiu teisiniu reguliavimu.

3. Į Vyriausybės atstovą kreipėsi UAB „Butų ūkio valdos“, nurodydamas, kad meras nepagrįstai suteikė daugiabučių namų administratoriui daugiau teisių. Nagrinėjant prašymą, nustatyta, kad Telšių rajono savivaldybės meras priėmė įgaliojimą, kuriuo įgaliojo SĮ „Telšių butų ūkis“ direktorių Telšių rajono savivaldybės vardu dalyvauti daugiabučių namų butų ir kitų patalpų savininkų susirinkimuose, priimti sprendimu, balsuoti. Telšiuose yra trys daugiabučių namų administratoriai, tame tarpe ir minėta savivaldybės įmonė. Šis įgaliojimas yra diskriminacinis, nes daugiabučių namų administratoriai, spręsdami kylančius klausimus susirinkimuose, atsiduria netolygioje padėtyje. Taip pat meras viršijo kompetenciją, nes daugiabučių namų administravimo sritis priskiriama savivaldybės administracijos direktoriui. Meras skundžiamą 2021 m. rugpjūčio 5 d. įgaliojimą Nr. M7-309 atšaukė.

4. Aplinkos ministerijos 2021 m. spalio 20 d. rašte Nr. (10)-D8(E)-6573 „Dėl fizinio asmens prašymo“, prašoma Vyriausybės atstovą imtis veiksmų, kad Šiaulių rajono savivaldybė vykdytų Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 2, 3, 6, 6, 10, 12, 20, 21, 22, 23, 32, 33, 34, 35, 38 straipsnių ir dešimtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir

įstatymo papildymo 341, 351 straipsniais ir priedu įstatymo (toliau – Pakeitimo įstatymas) 21 straipsnio 3 dalį – pakeistų ir patvirtintų Šiaulių rajono geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planą. Vykdamas Šiaulių rajono savivaldybės administracinę priežiūrą buvo nustatyta, kad iki šiol Šiaulių rajono savivaldybės taryba nėra pakeitusi Šiaulių rajono savivaldybės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano bei nustačiusi aglomeracijos ribas. Dėl šios priežasties Šiaulių rajono savivaldybės tarybai buvo pateiktas reikalavimas pakeisti Šiaulių rajono geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planą ir nustatyti aglomeracijos ribas.

Vyriausybės atstovas Kauno ir Marijampolės apskrityse,
laikiniai einantis Vyriausybės atstovo Šiaulių ir Telšių
apskrityse pareigas

Andrius Cechanavičius

**VYRIAUSYBĖS ATSTOVO ŠIAULIŲ IR TELŠIŲ APSKRITYSE
2021 METŲ VEIKLOS STATISTINIAI DUOMENYS**

1 lentelė

Vyriausybės atstovo informacija	Iš viso	Patenkinta teikimų	Teikimų, kurių įvykdymo terminas atidėtas, skaičius ir atidėjimo priežastys	Nepatenkinta teikimų	
				Kreiptasi į teismą	Teismo patenkinta prašymų
Vyriausybės atstovo motyvuoti teikimai svarstyti teisės akto pakeitimo ar panaikinimo klausimus, kai nustatyti prižiūrimų savivaldybių kolegialių ir nekolegialių administravimo subjektų priimti teisės aktai, prieštaraujantys LR Konstitucijai, įstatymams, Vyriausybės nutarimams.	59	56	<p style="text-align: center;">2</p> <p>Teikimų įvykdymo atidėjimo priežastys: 1) Nesuspėta artimiausiam posėdžiui paruošti sprendimo projektą; 2) Tinkamai parengti ar pakeisti didelės apimties teisės aktą reikia didelių darbo laiko sąnaudų. 3) Nenumatytos biudžeto lėšos tam tikriems darbams atlikti. 4) Teikimų įvykdymui reikalingos papildomos procedūros, papildomos informacijos gavimas, kurių atlikimui reikia papildomai laiko.</p>	1	(vyksta teismo procesas)

2 lentelė

Vyriausybės atstovo informacija	Iš viso	Įvykdyta reikalavimų	Reikalavimų, kurių atidėjimo įvykdymo terminas atidėtas, skaičius ir atidėjimo priežastys	Nepatenkinta teikimų	
				Kreiptasi į teismą	Teismo patenkinta prašymų
Prižiūrimų savivaldybių administravimo subjektams pateikti Vyriausybės atstovo reikalavimai neatidėliojant įgyvendinti įstatymą ar vykdyti Vyriausybės nutarimą	25	24	1 Reikalavimų įvykdymo atidėjimo priežastys: 1) Tinkamai parengti ar pakeisti didelės apimties teisės aktą reikia didelių darbo laiko sąnaudų. 2) Nenumatytos biudžeto lėšos tam tikriems darbams atlikti. 3) Teikimų įvykdymui reikalingos papildomos procedūros, papildomos informacijos gavimas, kurių atlikimui reikia papildomai laiko.	-	-

3 lentelė

Vyriausybės atstovo informacija	Iš viso	Patenkinta teikimų	Nepatenkinta teikimų	
			Kreiptasi į teismą	Teismo patenkinta prašymų
Vyriausybės atstovo potvarkiai, kuriais buvo stabdomas prižiūrimų savivaldybių subjektų priimtų teisės aktų vykdymas.	-	-	-	-

4 lentelė

Vyriausybės atstovo informacija	Iš viso	Teismo patenkinta ieškinių (prašymų)
Vyriausybės atstovo bendrosios kompetencijos teismams ir administraciniais teismams pareikšti ieškiniai (pareiškimai) dėl viešojo intereso gynimo.	-	-

5 lentelė

Vyriausybės atstovo informacija	Iš viso	Savivaldybės teisės aktų, neatitikusių galiojančių teisės aktų nuostatų, skaičius
Vyriausybės atstovo patikrinti teisės aktai:		
Savivaldybės tarybos sprendimai	3690	55
Mero potvarkiai	2326	1
Savivaldybės administracijos direktoriaus, direktoriaus pavaduotojo įsakymai	20718	3
Kiti (išvardyti kitus patikrintus teisės aktus)	-	
Iš viso	26734	59

6 lentelė

Eil. Nr.	Vyriausybės atstovo informacija	Iš viso	Savivaldybės teisės aktų projektų, neatitikusių galiojančių teisės aktų nuostatų, skaičius	Kaip savivaldybės atsižvelgė į Vyriausybės atstovo teiktas pastabas
1.	Akmenės rajono savivaldybės taryba	276	21	Į 1 pastabą neatsižvelgta
2.	Joniškio rajono savivaldybės taryba	252	13	Į 1 pastabą neatsižvelgta
3.	Kelmės rajono savivaldybės taryba	386	21	Į 1 pastabą neatsižvelgta
4.	Pakruojo rajono savivaldybės taryba	371	27	Į visas pastabas atsižvelgta

5.	Radviliškio rajono savivaldybės taryba	281	20	Į 1 pastabą neatsižvelgta
6.	Šiaulių miesto savivaldybės taryba	512	35	Į 1 pastabą neatsižvelgta
7.	Šiaulių rajono savivaldybės taryba	398	26	Į visas pastabas atsižvelgta
8.	Telšių rajono savivaldybės taryba	509	34	Į 1 pastabą neatsižvelgta
9.	Mažeikių rajono savivaldybės taryba	375	14	Į visas pastabas atsižvelgta
10.	Plungės rajono savivaldybės taryba	441	19	Į 1 pastabą neatsižvelgta
11.	Rietavo savivaldybės taryba	237	10	Į visas pastabas atsižvelgta
	Iš viso	4038	240	Į 7 pastabas neatsižvelgė

Vyriausybės atstovas Kauno ir Marijampolės apskrityse,
laikintai einantis Vyriausybės atstovo Šiaulių ir Telšių
apskrityse pareigas

Andrius Cechanavičius